

ГРОМАДСЬКА ДУМКА: РЕСУРСИ ТА МЕХАНІЗМИ ЇЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В. В. Бондаренко, здобувач вищої освіти групи ГРС 2/1 факультету менеджменту, МНАУ

Анотація: Громадська думка діє практично у всіх сферах життя суспільства. Значення громадської думки в житті будь-якого суспільства є надзвичайно важливим. Стадія зародження громадської думки характеризується появою масового інтересу до потенційного об'єкту думки. Люди намагаються з різних джерел знайти інформацію про об'єкт думки і виробити своє особисте оціночне судження з приводу обговорюваної проблеми.

Ключові слова: громадська думка, трансформація думки, суспільство, масовий інтерес, соціальна свідомість.

Громадська думка – найважливіше з понять, укладає в собі цілий пласт духовного життя суспільства, пов'язаний не тільки з інтелектуальною працею, а й з втіленням ідей, концепцій, проектів.

Якість громадської думки – найважливіший фактор, здатний визначати вектор розвитку тієї чи іншої країни.

Всупереч широко поширеним поглядам, громадська думка є не будь-яке публічне висловлювання тих чи інших представників громадськості і тим більше не механічну суму безлічі висловлювань або окремих думок, зафіксованих в ході опитувань громадської думки, а органічний продукт соціального життя, якесь колективне судження, що виникає в процесі і внаслідок складної соціальної комунікації – публічної дискусії. Виникнення цього продукту передбачає наявність в суспільстві безлічі важливих умов:

- громадськості, яка усвідомлює себе як суб'єкта соціальної поведінки;
- наявності вільної і доступної суспільним групам інформації по предмету обговорення;
- інтересу в суспільстві до цієї інформації;
- здатності громадських груп артикулювати свою позицію;
- широкої мережі каналів міжперсональної і груповий комунікації.

Формування і розвиток громадської думки відбувається як цілеспрямовано – в результаті впливу політичних організацій і соціальних інститутів і установ на свідомість суспільних груп, так і стихійно під безпосереднім впливом життєвих обставин, соціального досвіду і традицій.

Громадська думка діє практично у всіх сферах життя суспільства. Разом з тим, межі її суджень досить визначені. Як правило, в якості об'єкта висловлювань виступають лише ті факти і події дійсності, які викликають суспільний інтерес, відрізняються значимістю та актуальністю.

Слово «механізм» в його соціальному значенні трактується як «система, пристрій, що визначає порядок будь-якого виду діяльності». Під механізмами громадської думки можна розуміти сукупність соціальних інститутів і організацій. Ця невидима і взаємопов'язана структура груп і асоціацій є той самий механізм, за допомогою якого демократія створила громадську думку і спростила процес мислення мас.

Громадська думка в ході свого формування і трансформації, проходить наступні стадії:

1. зародження,
2. формування,
3. функціонування,
4. спад,
5. відмирання.

Стадія зародження громадської думки характеризується появою масового інтересу до потенційного об'єкту думки. Люди намагаються з різних джерел знайти інформацію про об'єкт думки і виробити своє особисте оціночне судження з приводу обговорюваної проблеми. Сприйняття та оцінка інформації поки відбувається на індивідуальному рівні і на рівні міжособистісної комунікації.

На стадії формування громадської думки спостерігається вихід індивідуальних оціночних суджень за рамки індивідуальної свідомості. Бажання людей поділитися своєю особистою думкою з іншими і висловити її публічно призводить до виникнення дискусій на соціально-груповому та суспільному

рівнях. В ході дискусії відбувається зіткнення та боротьба індивідуальних і групових думок.

Стадія функціонування громадської думки характеризується тим, що вона досить чітко відображає позицію більшості. Функціонуюча громадська думка має певну стійкість, зумовлену інтересом людей до об'єкта думки і прагненням реалізувати свої ціннісно-оцінні судження в ході вирішення соціальних проблем.

На стадії спаду відбувається зниження масового інтересу до об'єкта громадської думки. Це може бути обумовлено наступними обставинами:

- рішенням проблеми;
- частковим вирішенням обговорюваної проблеми;
- втратою надії у значної кількості людей на вирішення проблеми.

На стадії відмирання думка втрачає якість громадської і перетворюється в розрізнені судження окремих людей і груп, які не здатні зробити істотного впливу на існуюче суспільне становище.

Значення громадської думки в житті будь-якого суспільства є надзвичайно важливим. Громадська думка – це якісний стан суспільної свідомості, яке виражається публічно і має суттєвий вплив на функціонування суспільства і його політичну систему. Саме реальна можливість публічного висловлювання населення на злободенні проблеми суспільного життя і вплив цих висловлювань, в будь-якій формі, на розвиток суспільно-політичних відносин відбиває суть громадської думки як особливого соціального інституту.

Література:

1. New Directions in Public Opinion. Adam J. Berinsky, 2020
2. Crystallizing Public Opinion. Edward Bernays, 2019
3. The Oxford Handbook of Public Choice. Oxford University Press, 2019
4. The Public Option. Ganesh Sitaraman, Anne L. Alstott, 2019

Annotation: «Public opinion operates in almost all spheres of society. The importance of public opinion in the life of any society is extremely important . The stage of emergence of public opinion is characterized by the emergence of mass interest in the potential object of thought. People are trying to find information about the object of opinion from various sources and make their own judgments about the issue under discussion.»

Key words: public opinion, transformation of thought, society, mass interest, social consciousness.

*Науковий керівник – Біліченко О. С., канд. екон. наук,
доцент кафедри економічної теорії і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв*